

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ถูกเดือย (*Coix Lacryma-jobi*) เป็นขัญพืชที่มีคุณค่าทางอาหารสูง ปลูกมากในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อินเดีย และจีน มีความสำคัญในการนำมาแปรรูปเป็นอาหารแพทย์แผนและยังจัดอยู่ในกลุ่มอาหารเป็นยา (Neutraceutical) เนื่องจากมีสรรพคุณในการรักษาโรค ในอดีตชาวจีนเชื่อว่าถูกเดือย มีสรรพคุณช่วยรักษาไข้หวัด โรคห้องร่าง แผลมะเร็ง ส่วนในตำราสมุนไพรพื้นบ้านไทย ถูกเดือยมีสรรพคุณบำรุงม้าม ปอด แก้ไข้ เหน็บชา ชักกระดูก และวัณโรค (พะยอม, 2521) ปัจจุบันมีการศึกษาผลทางเภสัชวิทยาพบว่าสารสกัดจากถูกเดือย coixenolide หรือ 1-methyl-2(cis-9-hexadecenoxy) propyl-trans-11-octadecenoate มีฤทธิ์ยับยั้งการเกิดและการเจริญเติบโตของเนื้องอก (Tanimura, 1961; Zu *et al.*, 1989; Numata *et al.*, 1994) ยับยั้งมะเร็งปอด (Chang *et al.*, 2003) ลดการอักเสบ (Shih *et al.*, 2004) และลดปริมาณ cholesterol (Huang *et al.*, 2005)

ปัจจุบันถูกเดือยได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะคุณสมบัติในการต้านการเจริญของเนื้องอกและคุณสมบัติความเป็นยาด้านอื่นๆ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้มีการบริโภคถูกเดือยในรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ถูกเดือยในลักษณะการทำเป็นชาบรรจุในซองเยื่อกระดาษ โดยการให้ความร้อนวิธีต่างๆ และการทำถูกเดือยধานยแก้ว เพื่อเป็นทางเลือกหนึ่งของการบริโภคถูกเดือย และเนื่องจากประโยชน์ของถูกเดือยตามที่มีการรายงานมีทั้งกรดไขมันและสารที่เป็นองค์ประกอบของไขมัน งานวิจัยนี้จึงศึกษาวิธีการสกัดไขมันที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ปริมาณและชนิดของกรดไขมันในถูกเดือยและผลิตภัณฑ์จากถูกเดือยอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาผลของสภาวะการให้ความร้อนและวิธีคั่วที่มีผลต่อการผลิตชาถูกเดือย
- 2.2 เพื่อศึกษาผลของสภาวะการให้ความร้อนที่มีผลต่อการผลิตถูกเดือยধานยแก้ว
- 2.3 เพื่อศึกษาผลของสภาวะการสกัดน้ำมันจากถูกเดือย
- 2.4 เพื่อศึกษาชนิดและปริมาณของกรดไขมันในถูกเดือยและผลิตภัณฑ์จากถูกเดือย

3. ขอบเขตการวิจัย

- 3.1 การศึกษาผลของสภาวะการให้ความร้อนและวิธีที่มีผลต่อการผลิตชาลูกเดือย
- 3.2 การศึกษาผลของสภาวะการให้ความร้อนที่มีผลต่อการผลิตลูกเดือยจากถ่านแก้ว
- 3.3 การศึกษาผลของสภาวะการสกัดน้ำมันจากลูกเดือย
- 3.4 การวิเคราะห์ชนิดและปริมาณของกรดไขมันในลูกเดือยและผลิตภัณฑ์จากลูกเดือย

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 4.1 วิธีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชาลูกเดือยและลูกเดือยถ่านแก้ว
- 4.2 วิธีการสกัดไขมันที่เหมาะสม
- 4.3 ข้อมูลชนิดและปริมาณของกรดไขมันในลูกเดือยและผลิตภัณฑ์จากลูกเดือย